

Onderwerp

Samenvatting onderzoek naar de bescherming van persoonsgegevens in Schengen Informatiesysteem II (N.SIS II)

De Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) is aangewezen als nationale toezichthouder op de verwerking van persoonsgegevens in het nationale deel van het Schengen Informatiesysteem II (hierna: N.SIS II). Vanuit de SIS II verordening dient de nationale toezichthoudende autoriteit (AP voor Nederland) ervoor zorg te dragen dat tenminste om de vier jaar een onderzoek op het nationale systeem wordt verricht.

Vanuit deze verplichting heeft de AP in 2021 door een externe partij een onderzoek laten uitvoeren naar de bescherming van persoonsgegevens in N.SIS II. Met deze brief informeert de AP u over de achtergrond van het systeem, het onderzoeksproces en de belangrijkste bevindingen van het onderzoek.

Achtergrond

De lidstaten van de Europese Unie (EU) wisselen (persoons)gegevens uit om de grenzen van het Schengengebied te bewaken en justitiële taken uit te voeren. De bevoegde autoriteiten in de lidstaten wisselen deze gegevens uit via verschillende informatiesystemen, waaronder het N.SIS II. Het N.SIS II biedt informatie over personen die geen toegang hebben of mogen verblijven in het Schengengebied, of die worden gezocht in verband met misdaden. Het systeem bevat gegevens over:

- Personen die geen recht hebben om in het betreffende Schengengebied te verblijven;
- Personen die gezocht worden voor (betrokkenheid bij) criminele activiteiten;
- Vermiste personen, waaronder kinderen en kwetsbare individuen.

In het N.SIS II worden daarmee gevoelige persoonsgegevens verwerkt, waaronder persoonsgegevens over kwetsbare groepen.

In Nederland is de Nationale Politie (incl. het bureau SIRENE) als bevoegde autoriteit aangewezen voor het beheer van het N.SIS II. Daarnaast zijn er verschillende bevoegde autoriteiten in Nederland die gebruik mogen maken van N.SIS II. De volgende organisaties (hierna: ketenpartners) maken gebruik van het N.SIS II:

- Nationale Politie (incl. het bureau SIRENE);
- Immigratie- en Naturalisatiedienst;
- Koninklijke Marechaussee;
- RDW;
- Douane;
- Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Proces van het onderzoek

Binnen het uitgevoerde onderzoek zijn de maatregelen en procedures onderzocht die de ketenpartners hebben getroffen voor de bescherming van persoonsgegevens in het N.SIS II. Het onderzoek is door een externe partij, onder verantwoordelijkheid en toezicht van de AP, uitgevoerd bij de hiervoor opgesomde ketenpartners die gebruik maken van het N.SIS II.

Om de maatregelen en procedures te onderzoeken is voor het onderzoek een normering opgesteld. Voor deze normering is gebruik gemaakt van het NOREA Privacy Control Framework (hierna: PCF). Dit is een instrument dat door de Nederlandse beroepsorganisatie van gekwalificeerde IT-auditors (NoREa) is opgesteld om te gebruiken bij privacy-onderzoeken. Dit PCF is uitgebreid met specifieke eisen uit de Wpg, de SIS II Verordening en het SIS II Besluit en heeft gezamenlijk de normering voor het onderzoek gevormd. De normering bestaat in lijn met het PCF uit de volgende onderwerpen:

- Management (van de bescherming van persoonsgegevens);
- Informeren;
- Verzamelen (minimale gegevensverwerking);
- Gebruiken, opslaan en verwijderen;
- Inzage en kwaliteit van gegevens;
- Verstrekken;
- Gegevensbeveiliging;
- Monitoren en handhaven.

Voor verder informatie verwijzen we naar het [NoREa Privacy Control framework](#)

Per ketenpartner is een onderzoek aan de hand van deze normering uitgevoerd. Daarbij is onderzocht welke maatregelen en procedures de ketenpartner heeft getroffen voor het beschermen van de persoonsgegevens in het N.SIS II. Het onderzoek is uitgevoerd door middel van interviews met functionarissen werkzaam binnen de Nationale Politie en de ketenpartners, een documentatiestudie en demonstratie van systemen. Per ketenpartner is de normering afgestemd op de verantwoordelijkheden, processen en systemen (die worden gebruikt om verbinding te leggen met het N.SIS II) van de organisatie.

Na het uitvoeren van de interviews en de documentatiestudie zijn de uitkomsten van het onderzoek verwerkt in een overzicht en vervolgens in concept afgestemd met de organisaties waar het onderzoek is uitgevoerd. Na afstemming van de uitkomsten is per organisatie een rapportage opgesteld met de bevindingen en aanbevelingen. Na het aanbieden van de definitieve rapportages heeft een gezamenlijke afsluitende toelichting- en evaluatiesessie plaatsgevonden met alle organisaties waar het onderzoek is uitgevoerd.

Uitkomsten van het onderzoek

Bij alle ketenpartners is in totaal naar 579 normen onderzoek gedaan (#normen X #ketenpartners). Op basis van het onderzoek zijn 77 bevindingen vastgesteld en aan de ketenpartners gerapporteerd. Samenvattend is op 13% van de normen een bevinding geconstateerd. Van deze 77 bevindingen zijn er 8 geclassificeerd als hoog, wat wil zeggen dat er een hoger risico bestaat op het niet voldoen aan de AVG, een operationeel risico voor de ketenpartner of een verminderd niveau van beveiliging.

De aandachtspunten zijn op de volgende onderwerpen geconstateerd:

Onderwerp	Aantal aandachtspunten	Percentage aandachtspunten	Aantal classificatie 'hoog'.
Management	43	56%	3
Informeren	3	4%	-
Verzamelen	-	-	-
Gebruik, opslaan en verwijderen	7	9%	2

Inzage en kwaliteit van gegevens	4	5%	-
Verstrekken	2	3%	-
Gegevensbeveiliging	11	14%	2
Monitoren en handhaven	7	9%	1

Er zijn vanuit deze aandachtspunten een aantal verschillende ketenoverkoepelende bevindingen geconstateerd, bestaande uit:

- beperkte regie over de keten heen met beperkt overzicht van de processen en systemen die samen het N.SIS II vormen, zoals een architectuuroverzicht;
- de rollen en verantwoordelijkheden van de ketenpartners zijn niet vastgelegd. Dit resulteert in onduidelijkheid in de uitvoering van processen (wie is verantwoordelijk voor wat) en in het ontbreken van geformaliseerde werkinstructies of procedures over alle ketenpartners heen. Hierdoor vallen sommige onderwerpen tussen wal en schip.

Ter afsluiting

De AP is met de ketenpartners een verbetertraject gestart waarin de ketenpartners met maatregelen en/of procedures (nader) invulling moeten geven aan de bevindingen die tijdens het onderzoek zijn vastgesteld. Daarnaast heeft de AP de ketenpartners geadviseerd een gezamenlijk verbetertraject te starten teneinde de verantwoordelijkheden per ketenpartner en overkoepelende procedures duidelijker vast te leggen.

De AP bekijkt op regelmatige basis de status en voortgang in de opvolging die de ketenpartners aan de aanbevelingen geven. Hiertoe is regelmatig contact met de ketenpartners en worden zij gevraagd om de AP mee te laten kijken naar de aanbevelingen waar zij opvolging aan geven. Op deze manier houdt de AP toezicht of de aanbevelingen worden opgevolgd door de ketenpartners. Naar verwachting zal dit traject tot en met medio het tweede kwartaal van 2023 duren. De AP constateert dat daarbij door de ketenpartners vorderingen worden gemaakt in het opvolgen van de aandachtspunten.